

Hva skal veie tyngst – kravet til dokumentasjon eller retten til å bli glemt/slettet?

Norsk Arkivråd høstseminar 9 november
2022

Hilde Lange

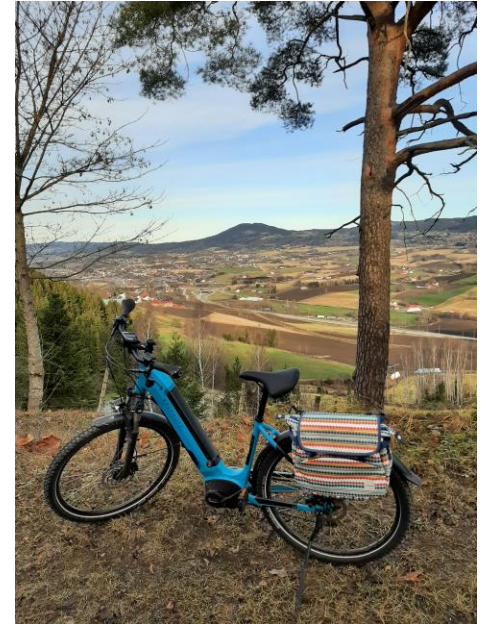
Hilde Lange

Conrad

- Universitetslektor ved Oslo Met siden 1/8-2021
- Ass. avd.leder IT og dokumentasjonsforvaltning Troms og Finnmark fylkeskommune (2020-2021)
- Arkivleder Troms fylkeskommune (2011-2019) og personvernombud (2018-2019)
- Arkivar Statsarkivet i Tromsø (2003-2011)
- Historie hovedfag UiT endelig ferdig i 2002...
- Arkivvetenskap Stockholms universitet 1996/1997

• Hildelan@oslomet.no

Ella

Ikke noe(n) arkiv uten personopplysninger

- Artikkel 4.2: "... innsamling, registrering, organisering, strukturering, lagring, tilpasning eller endring, gjenfinning, konsultering, bruk, utlevering ved overføring, spredning eller alle andre former for tilgjengeliggjøring, sammenstilling eller samkjøring, begrensnig, sletting eller tilintetgjøring..."
- Er det ikke det vi gjør med dokumentasjon?
- Men, dokumentasjon er noe mer enn personopplysninger

Tunga rett i munnen

- Personopplysninger ≠ taushetsplikt
 - Taushetsplikt er knyttet til person (Forvl. §13), men en rekke personopplysninger er ikke taushetspliktige
- Samtykke er så mangt...
 - Samtykke etter personopplysningsloven er ikke det samme som samtykke etter forvaltningslovens §13A eller andre lover
- Innsyn
 - I personopplysninger etter personopplysningsloven
 - Etter offentlighetsloven
 - Partsinnsyn etter forvaltningsloven

Rette/slette

- Endre og rette det samme?
 - Personopplysninger som behandles skal være korrekte, og skal om nødvendig oppdateres – prinsippet om riktighet
- Hva med å supplere?
 - Krav om at saker skal være forvaltningsloven **skal** påse at saken er så godt **opplyst** som mulig før vedtak treffes
- Hvorfor ikke bare slette?
 - Arkivlovens formålsparagraf og Riksarkivarens forskrift om bevaring

Personvernemnda

Arkivlova med forskrifter har regler om arkivering og bevaring av dokumenter. Formålet med arkivlova er ifølge loven § 1: «å tryggja arkiv som har monaleg kulturelt eller forskningsmessig verdi eller som inneheld rettsleg eller viktig forvaltningsmessig dokumentasjon, slik at desse kan verta tekne vare på og gjorde tilgjengelege for ettertida». Det følger vidare av Riksarkivarens forskrift (forskrift 19. desember 2017 nr. 2286) § 7-1 bokstav c at formålet blant annet er å: «sikre at arkiv ikke blir kassert før rettslige og forvaltningsmessige dokumentasjonsbehov er bortfalt.»

Brev fra Datatilsynet til Statsforvalterne 2021

- Datatilsynet har ikke hjemmel til å pålegge sletting av opplysninger som er omfattet av arkivplikten
- Rett til sletting gjelder ikke dersom den behandlingsansvarlige er underlagt lovpålagt plikt til å behandle opplysningene (arkivloven)

Adresseinformasjon fylles inn ved ekspedering. Se mottakerliste nedenfor.

Deres referanse

Vår referanse
21/02403-1

Dato
25.06.2021

Orientering om Datatilsynets vurdering av klager fra privatpersoner som krever personopplysninger slettet som følge av feil i forvaltningens praktisering av relevant særlovgivning.

Datatilsynet opplever stor pågang av klager fra privatpersoner som opplever at skoler og andre offentlige virksomheter sender bekymringsmelding til barnevernet uten at vilkårene for å sende slik melding er oppfylt. I mange saker har klager fått saken behandlet av statsforvalteren, mens noen opplever at klagen ikke behandles fordi det ikke har blitt fattet et enkeltvedtak i saken. Uavhengig av hva forhistorien for klagen er, har mange av klagerne blitt oppfordret til å ta saken videre til Datatilsynet.

I dette brevet vil vi gjøre statsforvalterne oppmerksomme på hvorfor vi mener det er lite hensiktsmessig å gi klagerne forhåpninger om at vi i Datatilsynet kan bidra til at foresatte som ønsker opplysninger slettet fra offentlige arkiver generelt, og fra skole og barnevernets arkiver spesielt, kan kreve opplysninger slettet i saker der forvaltningen har konkludert med at opplysningene er arkivpliktige.

Etter flere relativt nye avgjørelser i Personvernemnda vedrørende forholdet mellom krav til sletting av personopplysninger og forvaltningens arkivplikt, fremstår det som avklart at Datatilsynet, etter at personvernforordningen trådte i kraft, ikke har hjemmel til å pålegge sletting av opplysninger som er omfattet av arkivplikten.

Vi har stor forståelse for at de som er berørt i slike saker føler det belastende at opplysninger som ikke skulle vært utlevert får leve videre i barnevernets arkiver, men vi kan allikevel ikke se at våre virkemidler er egnet eller hensiktsmessige for å rette opp eventuell skade som har skjedd i disse sakene.

Det vi kan gjøre for å sikre at de registrertes rettigheter etter personvernregelverket oppfylles er å pålegge offentlige virksomheter å behandle innsyns- og slettekrav og gjennomføre en konkret vurdering av om opplysninger kan slettes eller om de er omfattet av arkivplikten. Vår

Arkiv med uriktig dokumentasjon er dårlige arkiv

- Definer endring/kvalitetssikring av opplysninger som noe annet enn krav om retting/sletting
- Sørg for rutiner for retting og sletting
- Sørg for å dokumentere intern saksbehandling
- Synliggjort i arkivplan
- Oppdatert bevaring- og kassasjonsplan som er koblet mot behandlingsprotokollen - dokumentasjonsstrategien

Hva med retten til å bli husket / arkivert

- Rettighetsdokumentasjon – hva blir den neste?
- Joinet-Orentlicher-prinsippene (1997//2005):
 - ofrenes rett til å vite
 - rett til rettergang
 - rett til rettferdig oppreisning
 - Hensyn til personvern uten å svekke retten til å vite og sensur
- Ethvert samfunn har rett til å kjenne sannheten om fortida (FNs inter-amerikanske menneskerettighetskommisjon 1985-1986)

Når myndigheter ikke dokumenterer hva som skjer

- "In the search for their loved ones, the families of the disappeared create, gather, and share records."
- "created due to, and about a disappearance, primarily for the person who disappeared, either for their justice or memorialization"

Natalia Bermúdez Qvortrup (2022): Archives of the Disappeared: Conceptualizing the Personal Collections of Families of Disappeared Persons. *Journal of Human Rights Practice*, 582–599.

125.000 navnløse lik er Colombias åpne sår

BOGOTÁ (NRK): Mer enn 100.000 navnløse lik ligger i Colombias jord – ofre som forsvant under borgerkrigen og aldri er blitt funnet. Det gjør det vanskelig å skape forsoning, drøyt tre år etter fredsavtalen.

Arnt Stefansen
@arntstefansen
Journalist i Colombia

Publisert 2. feb. 2020 kl. 23:25

Uansett...

UTA STUGGUGLASET SPALTIST NORSK HELSEARKIV

Og her ska vi arkiveres: - Det bli rart å tenkje på at 'n en gong kjems te å bli arkivert på Tynset

